

TRYBUNA ŚLĄSKA

Nr 240 (15.176) PL ISSN 0137-9356 Nr indeksu 35051

Katowice, 15 października 1990 PONIEDZIAŁEK

6 stron CENA 450 zł

Dziś polecamy:

- Prywatyzacja czyli odpowiedzialność
- Kisiel przepowiada
- Taka gmina...
- Filharmonia woła o pomoc
- Emocje pod kożsem

Nowe kredyty z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi

Komisja rolna EWG w pełni zaaprobowana działalność Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej powstałego w br. ze sprzedaży na naszym rynku darów żywnościowych krajów Wspólnoty gospodarczej — wydział po powrocie z Brukseli przewodniczący Rady funduszu, min. ds. wsi i rolnictwa, w. Artur Balazs. Fundusz finansuje rozwój indywidualnych gospodarstw rolnych, budowę prywatnych przetwórczości, a także większych wodociągów i telefonów. Podpisane w Brukseli porozumienie między rządem Polski a komisją ds. rolnictwa EWG oddaje polskiej stronie inicjatywę w dysponowaniu funduszem.

W I kwartale przyszłego roku — stwierdził A. Balazs — do dyspozycji kredytobiorców będzie ok. 200 mld zł. Jest też zgoda komisji rolniczej EWG żeby fundusz uczestniczył w realizacji programu telefonicznej wsi. Na ten cel przeznaczy się w br. 35 mld zł.

Ponadto ze środków EFRWP przeznaczono 5 mld zł na konto kościelnej fundacji wojew. w celu wspierania budowy większych wodociągów. (FAP)

Liban:

Gen. Aun poddał się

W sobotę o świcie samoloty syryjskie zbombardowały główną kwartę gen. Michaila Auna w jego „chrześcijańskiej enklawie” oraz pałac prezydencki w bejruckiej dzielnicy Baabda. Samoloty syryjskie zbombardowały również Ministerstwo Obrony Auna i składy amunicji. Gen. Aun, który kilkanaście godzin przedtem zapowiedział, iż będzie walczył do końca, poddał się i rozkazał swym żołnierzom, by również złożyli broń. Sam wraz z rodziną udał się do Ambasady Francuskiej w Bejrucie.

W Paryżu minister spraw zagranicznych Roland Dumas powiedział, że Francja przyznała azyli polityczny generałowi Aunowi. (PAP)

Kałasznikow i wiaderko naboju za... spirytus

Od stałego korespondenta „T Śl.” w Moskwie

Tego cennika odwiedzający Moskwę nie znajdzie w żadnym przewodniku turystycznym. Ale cennik taki istnieje. Jest nim niepisane prawo bazarów, na których obok ziemniaków, owoców, mięsa i ciuchów — handluje się także bronią. Pistolet Makarowa kosztuje 1500—2000 rubli. Za automat, w zależności od klasy, trzeba wyłożyć 8—10 tys. rubli. Naboje są tańsze — od 3 do 5 rubli za sztukę.

Ceny te są, w zasadzie, umiarkowane, a ich wysokość zależy od ilości nabywanego uzbrojenia i aktualnych stosunków narodowościowych. Na wzrost napięcia w relacjach ze związkami republik bazar reaguje natychmiast, podnosząc ceny. W szczytówce konfliktu ormiańsko-azerbejdżańskiego automat Kałasznikowa z dwoma magazynkami wymieniano na samochód

Polska-Ukraina:

Dobre sąsiedztwo

Ministrowie spraw zagranicznych Polski i Ukrainy — Krzysztof Skubiszewski i Anatolij Zlenko podpisali w Kijowie „Deklarację o zasadach i podstawowych kierunkach rozwoju stosunków polsko-ukraińskich”. Sześć polskiej dyplomacji przybył w sobotę do Ukrainy, rozpoczynając tym samym kolejny etap swej wizyty oficjalnej w ZSRR, w trakcie której spotyka się z przedstawicielami władz Rosji, Ukrainy i Białorusi.

Sądzą, że orzeźwiający historyczny moment — oświadczył minister Skubiszewski — będzie po podpisaniu deklaracji. Dokument ten rozpoczyna nowy etap w stosunkach między dwoma krajami i narodami.

W deklaracji obie strony podkreślały, że „jako suwerenne państwa pragną umocnić sto-

sunki dobrego sąsiedztwa, przetrzymać i rozwijać korzystną dla obu stron współpracę. Potwierdzają, że narody polski i ukraiński, mają niezbywalne prawo swobodnego określania swego wewnętrznego i zewnętrznego statusu politycznego bez ingerencji z zewnątrz oraz do nieskrępowanego rozwoju. RP i Ukraina SRP podkreślają, że nie wysuwają wobec siebie żadnych roszczeń terytorialnych i że nie będą tego czynić w przyszłości.

Strony uzgodniły, że nawiązają stosunki konsularne. W najbliższym czasie będą kontynuowane konsultacje w sprawie ustalenia stosunków dyplomatycznych.

Wczorasznia delegacja Polska z ministrem Skubiszewskim na czele przybyła do stolicy Białorusi — Mińska. (PAP)

Zatoka Perska:

USA odraczają akcje militarną

USA postanowiły odrzucić decyzję o rozpoczęciu lub nierozpoczęciu ofensywy wojskowej wobec Iraku i przygotować serie inicjatyw dyplomatycznych, w tym projekty nowych rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, które zmierzalby do wywierania nacisku na Bagdad. Taką opinię przedstawił w niedzielny numerze „Washington Post”.

Powołując się na miarodajne źródła w rządzie amerykańskim dziennik pisał, że George Bush i jego doradcy uważają, że wojna, nawet krótkotrwała, spowodowałaby bardzo duże ofiary wśród Amerykanów i poparcie polityczne dla takiej wojny w USA szybko wyzerowałoby się.

„Wysłaliśmy już z etapu bieżącego, na którym mówiono o lekkim sercem o wojnie z Irakiem” — uważa informatorzy dziennika. USA planują obecnie przedłożenie rezolucji potencjalnie zniszczenia Kuwejtu przez Irak i postulującą replekację, zgodnie z tym co sugerowała premier Margaret Thatcher. Departament Obrony przygotowuje rezolucję potencjalnie Irak za zbrodnie

wojenne. Umożliwiłoby to skoncentrowanie uwagi opinii międzynarodowej na kampanii przeciw Saddamowi Husajnowi, przeciwko uchwaleniu rezolucji potencjalnie Irak za wywalenie 8 października w Jeruzolimie.

Przygotowanie inicjatyw dyplomatycznych — pisze „Washington Post” — nie oznacza rezygnacji z opcji militarnej, lecz wskazuje jedynie, że nie nadchodzi jeszcze pora podjęcia decyzji w tej sprawie. Nie ustalono żadnej daty takiej decyzji.

Iracka agencja prasowa INA zdemontowała w Iraku informacje, według których Irak byłby gotów częściowo wycofać się z Kuwejtu. (PAP)

Po burzliwej dyskusji Sejm zdecydował:

Wybory bez referendum

Od komentatora parlamentarnego „TŚl.”

Wybory prezydenckie odbędą się bez referendum. Wynika to z sobotniego głosowania w Sejmie nad projektem stosownej uchwały. „Za” opowiedziało się 161 posłów, przeciw — 118, bez zdania — 8. Ustawowo wymagana większość wynosiła 190 głosów. OKP przeciwny łącznemu głosowaniu ludowego z wyborami prezydenckimi odniósł zwycięstwo, choć trudno powiedzieć, by przeważała siła argumentów.

Zanim do tego doszło odbyła się jedna z najgorętszych w tej kadencji dyskusji. Izba, po przednim dniu tak zgodna na obronie samej instytucji prezydenta, w dyskusji o tym, czy w tym czasie będą kontynuowane konsultacje w sprawie ustalenia stosunków dyplomatycznych.

Wczorasznia delegacja Polska z ministrem Skubiszewskim na czele przybyła do stolicy Białorusi — Mińska. (PAP)

Wybory prezydenckie odbędą się bez referendum. Wynika to z sobotniego głosowania w Sejmie nad projektem stosownej uchwały. „Za” opowiedziało się 161 posłów, przeciw — 118, bez zdania — 8. Ustawowo wymagana większość wynosiła 190 głosów. OKP przeciwny łącznemu głosowaniu ludowego z wyborami prezydenckimi odniósł zwycięstwo, choć trudno powiedzieć, by przeważała siła argumentów.

Wybory prezydenckie odbędą się bez referendum. Wynika to z sobotniego głosowania w Sejmie nad projektem stosownej uchwały. „Za” opowiedziało się 161 posłów, przeciw — 118, bez zdania — 8. Ustawowo wymagana większość wynosiła 190 głosów. OKP przeciwny łącznemu głosowaniu ludowego z wyborami prezydenckimi odniósł zwycięstwo, choć trudno powiedzieć, by przeważała siła argumentów.

Bliski Wschód:

Kompromisowa rezolucja

Rezerwa „Jawalu” przez Radę Bezpieczeństwa w nocy z piątku na sobotę czasu warszawskiego jest tekstem kompromisowym między projektem przedłożonym przez USA i projektem państwa niemieckiego. Wszystkie agencje prasowe zwracają uwagę, że po raz pierwszy od 8 lat USA głosowały za rezolucją potencjalnie Irak za wywalenie 8 października w Jeruzolimie.

W nocy z piątku na sobotę niemiecki minister spraw zagranicznych, 48-letni Wolfgang Schäuble, padł ofiarą zamachu w swym okręgu wyborczym Oppenau, w Badenii-Wirtembergii, kiedy po wien wyborczym opuszczał podium. 37-letni zamachowiec, zidentyfikowany już jako narkoman, leczony kilkakrotnie na szpitalu, trafił do dwoma strzałami w głowę i szyję. Ugodzony został

le negocjacje dotyczyły przede wszystkim punktu określającego zadania specjalnej komisji, jaką wysłał sekretarz generalny ONZ Perez de Cuellar, na ziemi okupowane od 1967 r. przez Izrael.

Otwarcie ognia do Palestyńczyków 8 października w Jeruzolimie nastąpiło prawdopodobnie bez wydania rozkazu — stwierdziła izraelska organizacja „Pislem”, która w niedzielę ogłosiła wstępny raport w tej sprawie.

Autorzy tego dokumentu twierdzą, że wiele ekip lekarskich, wysłanych, by ewakuować rannych, zostało ostrzelanych przez policję, mimo że było łatwo je odróżnić. (PAP)

CSRF:

Powstała Fundacja

„Zaolzie”

W Czechosłowacji, powstała Fundacja „Zaolzie” utworzona przez ponad 60-tysięczną mniejszość naszych rodaków.

Inicjatywa utworzenia Fundacji powstała w czasie spotkania Zaolzieńców rozsiadanych po całym świecie. Jej celem jest utrzymanie bliskich kontaktów pomiędzy Polakami mieszkającymi w CSRF i w innych państwach świata. Oprócz działalności wydawniczej Fundacja, we współpracy z innymi organiza-

cjami i ruchami obywatelskimi pomagać będzie w działalności organizacyjnej i gospodarczej oraz w wymianie wakacyjnych dzieci i młodzieży. Więcej uwagi poświęci ochronie miejsc pamięci i obchodom ważnych rocznic, szczególnie tych pomniejszych w minionym okresie.

Za jedno z najważniejszych zadań Fundacja postawiła sobie odzyskanie hotelu „Piast” w Czeskim Cieszynie, który powstał ze składek Polaków 60 lat temu, a który stanowił miejsce wielu, już w tej chwili historycznych, spotkań. Przewodniczącą Komitetu Zaolzieńców Fundacji wybrano Urszulę Hudeczek. Siedziba Fundacji jest Czeskim Cieszynie. Aby zostać jej członkiem należy opłacić składkę w wysokości 200 koron lub minimum 10 dolarów. (maj)

Niemcy:

Zamach

na W. Schaeuble

W nocy z piątku na sobotę niemiecki minister spraw zagranicznych, 48-letni Wolfgang Schäuble, padł ofiarą zamachu w swym okręgu wyborczym Oppenau, w Badenii-Wirtembergii, kiedy po wien wyborczym opuszczał podium. 37-letni zamachowiec, zidentyfikowany już jako narkoman, leczony kilkakrotnie na szpitalu, trafił do dwoma strzałami w głowę i szyję. Ugodzony został

ryszard ZIOŁEK

Prezydent Kaczorowski

gotów przekazać insygnia

LONDYN (PAP) W piątek odbyły się w Londynie rozmowy między prezydentem RP Ryszardem Kaczorowskim a przybyłym w tym celu z Warszawy przewodniczącym Komitetu Obywatelskiego przy Prezydencie NSZZ „Solidarność” Józefem Waleś, Zdzisławem Najderem.

Prezydent Kaczorowski, wyraził gotowość, po dokonaniu w głosowaniu powszechnym wyboru prezydenta RP w Polsce, udania się — na zaproszenie nowo wybranego prezydenta — do Warszawy, by przekazać insygnia państwowe władzy prezydenckiej II Rzeczypospolitej.

W komunikacie o rozmowach stwierdza się, że został wysunięty postulat, jak najszybszego przeprowadzenia wolnych i demokratycznych wyborów do izb ustawodawczych.

W. Świtała w III etapie

Konkursu Chopinowskiego

WARSZAWA (PAP) Jednym z finalistów, który walczył w III etapie Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego, jest Wojciech Świtała. Licząc 15 nazwisk lista uczestników III etapu, bez względu na następną werdykt jury, oznacza triumf japońskiej pianistki, której aż siedmiu adeptów stanął do dalszej rywalizacji. 7-osobowa jeszcze w II etapie grupa radzieckich kandydatów składa się obecnie tylko z dwóch osób, podobnie, jak ekipa francuska. Poza Polską, po jedynoczo jest reprezentowana Austria, Stany Zjednoczone i Włochy.

Na 15-osobowej liście znajdują się: Hiroshi Arimori, Momo Kodama, Koji Oikawa, Kyoko Tabe, Takako Takahashi, Makoto Ueno, Yukio Yokoyama (Japonia), Caroline Sageman i Philippe Giussano (Francja), Anna Malikowa i Margerita Szweczenko (ZSRR), Ruel-Bin Chen (Austria), Kevin Kenner (USA), Corrado Rolletto (Włochy), Wojciech Świtała (Polska).

Wśród piętnastu uczestników III etapu, sześciu przejdzie do finału, zaś czterem następnym pod względem uzyskanej punktacji przynależąca zostanie wyróżnienia.

Przedwyborcze spotkania

T. Mazowiecki:

Przed wszystkim spokój i zgoda

KRAKÓW (PAP) Licznymi spotkaniami w Krakowie Tadeusz Mazowiecki zapoczątkował 14 dni udział w kampanii prezydenckiej. Złożył wizytę metropolii krakowskiemu kardynałowi Franciszkowi Macharskiemu, a następnie w Collegium Chemicum UJ spotkał się z rolnikami.

Stwierdzając, że nie ma mądrego polityka i odpowiedzialnego go rządu, który w Polsce mógłby nie doceniać wsi i rolnictwa, opowiedział się za kontynuacją i bieżącą korektą przemian dokonujących się w Polsce. W odniesieniu do rolnictwa oświadczył, że popiera dla rozwoju prywatnego przetwórstwa rolnospożywczo, demonopolizację zapotrzenia rolnictwa, tworzenie w tej dziedzinie warunków do konkurencji; dla rolników jasnego systemu przewidywalnych cen. Nie będziemy lekomyślnie likwidować małych gospodarstw i pozbawiać rolników środków do życia, ale będziemy wspierać rozwój gospodarstw i ich unowocześnianie — powiedział T. Mazowiecki, podkreślając jednocześnie, że w nawigacji do krajowych głosek — że ani metr kw. ziemi, jaką chłopci otrzymali w

(CIĄG DALSZY NA STR. 2)

L. Wałęsa:

Co was boli?

75 minut trwał przedwyborczy mityng Lecha Wałęsy na głównym Rynku Kalisza.

Zbierano podpisy nienależące do kandydatury na urząd prezydenta. Pytano przewodniczącego NSZZ o wiele niepokojących spraw — zakres i przebieg prywatyzacji, bezrobocie, ustawę o aborcji, groźbę zniewolenia Polski przez obcy kapitał, o osobisty stosunek do prezydenta, premiera, niektórych postaci z rządu i parlamentu, o doradców („40 milionów Polaków to moi doradcy”), a także o to: „czy będzie pan prezydentem państwa prawa, czy może prezydentem — szefem?”

Bede prezydentem państwa prawa — odpowiedział Wałęsa, ale nie wierzę żadnej władzy. Wciąż będę się spotykał z ludźmi, pytał, co jest niedobre i co was boli? Zmuszę was do uczestnictwa, do wiedzy odpowiedzialności za Polskę, bo brak waszego udziału, to nieobecność 60 proc. w wyborach do samorządów. Jest przyczyna tego, że nie się rządzimy.

Lech Wałęsa udał się następnie do Kónina, gdzie w tamtejszym pałacu sportu odbył swój 75-minutowy wiec. (PAP)

Ośrodek Szkoleniowy „INTERDONT”

zorganizana NA KURS:

ORGANIZATORA, MAŁEGO BIZNESU — dla rozpoczynających działalność gospodarczą na własny rachunek (w Katowicach w dniach 20—28.10.)
* Kosjera wolontariatu (w Katowicach w dniach 20—21.10.)
* Obsługi i programowania mikrokomputerów
* Kształtowanie w budownictwie

PONADTO DLA ZAKADÓW PRACY

* obsługi suwnic, obsługi i konserwacja dźwigów, obsługi buli tlenowych, autoklawów, elektrowciągów, pistoletów GROM, urządzeń elektroenergetycznych, szkolenie p. pożarowe, bhp i inne.

ZAPISY I INFORMACJE: Chorzów ul. Dworcowa 3 tel. 412-128, 411-546

2308

W Europie tylko u nas!!!

Naczynia kuchenne, częściowo połączane firmy „ZAHNAN” w Pawilonie Handlowym

ANZON

Katowice ul. Dąbrowskiego (NOT) czynnym codziennie od 10 do 18 o w soboty od 10—14.

Zapraszamy! Udzielamy 10-letniej gwarancji

2343

DIORA S.A.

Zakłady Radiowe „ELTRA” zapraszają do sklepu patronackiego w Katowicach przy ul. Kaniewo 5 (dawnie ulica Świerczewskiego od Pałacu Młodzieży).

Polecamy zestawy wieżowe, radiomagnetofony, radio samochodowe, kolumny głośnikowe, słuchawki i mikrofony z „TONSIL-u”, gramofony ondagowe i cyfrowe z Z. R. „FONICA”.

Najtańsze odtwarzacze płyt kompaktowych — już od 1.400.000 — złotych.

— telefoniczne automaty zgłoszeniowe.

Czynne od 10 do 17.

2355

Sklep patronacki Kujawskiej Fabryki Farb i Lakierów „Nobiles” we Włocławku

oferuje szeroką gamę kolorów:

- farb i lakierów ogólnego stosowania
- emalii piecowniczych i renowacyjnych do samochodów FSO 1500, Polonez i Fiat 126p
- farb emulsyjnych POLINIT
- lakierów nawierzchniowych i środków impregnacyjno-dekoracyjnych

KATOWICE, ul. 1 Maja 39, czynny od 10.00 do 18.00.

2352

Zakłady Rowerowe

zapraszają do sklepu patronackiego w Katowicach przy ul. Gliwickiej 65 (obok Domu Kultury huty Baildon)

Oferujemy duży wybór rowerów dziecięcych, młodzieżowych, turystycznych i sportowych.

Ceny zniżone do sklepu fabrycznego w Bydgoszczy.

Roczna gwarancja i serwis

Czynne od 10.00 do 17.30.

2353

HURTOWNIA

największego producenta źródeł światła w Polsce Zakładów Sprzętu Oświetleniowego POLAM — PŁA działająca w Katowicach — Szopienicach przy ul. Obrańców Westerplatte 51, tel. 56-94-59, 56-99-11 w. 29 w godz. od 8.00 do 15.00.

posiada w sprzedaży:

- żarówki głównego szeregu — przeźroczyste i matowe
- żarówki z matym gwintem — świecowe i kuliste
- świetlówki 20, 36 (energospożyczące) i 40 W
- oprawy oświetleniowe do użytku domowego i biurowego.

Na cele zaopatrzeniowe ceny bez podatku akcyzowego. Zapraszamy zaopatrzeniowców i właścicieli sklepów. Na życzenie towar dostarczamy własnym transportem.

2354

Upewniamy, że RADA WOJEWÓDZKA SOCJALDEMOKRACJI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ w Katowicach, zmieniła swą siedzibę

Z dniem 1990.10.01 działamy pod adresem:

40-953 Katowice, ul. Liebknechta 15 (w przyszłości prawdopodobnie Opolska) telex 0312596, tel. 562-129, 538-415, 562-145

RW SdRP w Katowicach 2326

WIELE RADOŚCI CIĘ SPOTKA WYSTĄP DO KOLEKTURY TOTO-LOTKA ZAKŁADY SPECJALNE — 17.10.90

DO WYGRANIA:

CHEVROLET - CORSICA

oraz:

- 5 FIATOW 126p
- 5 TELEWIZORÓW

Kupon 5-zakładowy tylko 1000 zł.

Kolektury przyjmują zakłady do 16.10.90.

2443

REGIONALNE BIURO SPRZEDAŻY „CEPELIA”

zaprasza P.T. Klientów do Pawilonu Handlowego w Katowicach ul. Armii Czerwonej 6

na organizowaną od 16 października br. wystawę i sprzedaż

— atrakcyjnej biżuterii ze srebra Australijskiej Firmy „AMADEUS”

Ceny konkurencyjne — szeroki wybór asortymentowy.

OKAZJA — TYLKO U NAS

W nagrodę za dokonane zakupy biżuterii Firmy „AMADEUS” 10 pierwszych klientów otrzyma upominek w postaci złotej pierścionka z cyrkonii.

Zapraszamy do naszego Pawilonu w godz. 10.00 — 18.00 i życzymy udanych zakupów.

2383

— Coraz częściej słyszy się głosy ostry krytykujące podjęcie do prywatyzacji. Region „Solidarności” domaga się prywatyzacji szybkiej, intensywniej, słowem takiej, która ruszyłaby gospodarkę z bezwładu. Jak się to ma do realium?

W tym momencie rząd i region mówią tym samym głosem, bo kiedy porównamy wizję prywatyzacji sprzed pół roku i tę, która została stworzona w postaci programu w ubiegłym miesiącu, to one się radykalnie od siebie różnią: zakresem i tempem.

PRYWATYZACJA CZYLI ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Rozmowa z doradcą ministra ds. przekształceń własnościowych JACKIEM KWAŚNIEWSKIM

W tym programie, który zostanie przedstawiony KERM-owi, wręcz zapisaaliśmy, że jedną z głównych zasad prywatyzacji jest jej radykalne przyspieszenie. Firmy państwowe nie przystosowały się do nowych warunków. Baza, na minimalnym poziomie aktywności, który zapewnia im przetrwanie. W związku z tym, co trzeba z tym zrobić. Kryzys jest poważny, musimy więc dokonać bardzo radykalnych posunięć w sferze całego sektora państwowego.

— Inni znów domagają się przekazania załogom takiej części akcji, która pozwoli mieć wpływ na firmę. Najchętniej widzieliby pakiet kontrolny. Tymczasem rząd — ich zdaniem — jest temu niechętny.

Akcjonariat pracowniczy jest jedną z równoprawnych metod prywatyzacji. O to będzie ona miała wtedy skutek pozytywny, jeśli będzie połączona z możliwością kontroli nad zarządzaniem przedsiębiorstwa ze strony właściciela. Jeśli tak się nie stanie, to będzie to tylko po zorna zmiana. Jednym z największych problemów jest dziś znalezienie wystarczającej liczby tych aktywnych, strategicznych inwestorów,

którzy będą firmę kontrolować. Jednym z nich jest właśnie załoga. A kontrolny pakiet jest pojęciem bardzo nie jednoznaczny, bo możemy sobie wyobrazić, że dajemy inwestorowi 20 proc., a więc nie jest to żaden pakiet kontrolny, ale jednocześnie podpisujemy z nim tzw. umowę menedżerską. Wtedy on właśnie kontroluje przez określoną ilość lat zarządzanie firmą. A więc aby mieć wpływ na firmę, można stosować różne rozwiązania. Niekoniecznie trzeba mieć pakiet większościowy. Przy czym po-

lić sobie na sprzedanie „śmieci”. Będą one sprzedawane także drobnym ciuclaczom, więc ludzie ci muszą mieć niemałą pewność (bo gwarancji nigdy nie ma), że te akcje będą przynosiły im dywidendy, a ich wartość rynkowa, w miarę upływu czasu, będzie rosła w cenę, tak jak dobre wino. Zeby mieć tę pewność, trzeba dokonać niesłychanie skrupulatnych badań przedsiębiorstwa. Musimy wreszcie zrobić prawdziwą ocenę stanu finansowego firmy. Nasze metody księgowe nie pozwalają niestety

stwierdzić, czy firma naprawdę przynosi zysk, czy może, strata.

— Będziemy też sprzedawać firmy z góry upatrzonym inwestorom. To może się wydawać podejrzane. Jest to praktyka normalnie stosowana na całym świecie. Ogłaszamy aukcje na przedsiębiorstwo, zapraszając do rokowań wszystkich potencjalnych zainteresowanych. Taką metodę zastosowaliśmy dla Fabryki Maszyn Papierniczych w Jeleniej Górze. Ogłosiliśmy przetarg międzynarodowy i pod koniec sierpnia ukazało się ogłoszenie w „Financial Times”. Oczekujemy na zgłoszenia. Już pojawiły się pierwsze. Wyberzemy inwestora, który zaoferuje „najkorzystniejsze warunki”.

— Od 45 lat nieufni wobec urzędników, będziemy podejrzewali prywatne układy, weszli w tym prywatne i kapitałowe.

— Tak, to racia. Prywatyzacja zawsze na całym świecie rodzi nieraz podejrzliwość, że ktoś z administracji na tym zbil nieczysty interes. Zeby tego uniknąć trzeba przestrzegać jednej z podstawowych zasad tzw. przezroczystości tego procesu. Chodzi o to, aby cała ta akcja była

poddana społecznej kontroli. Właśnie dlatego, aby nie podejrzewano układów w ustawie zapisano jest obowiązki publicznego ogłaszania ofert. Przy czym jest to tylko zabezpieczenie, że nawet gdyby ktoś chciał, nie zbilie na tym interesu. Powołano specjalną komisję sejmową ds. przekształceń własnościowych. Przy premierze powołano również komisję ds. przekształceń własnościowych. Wówczas, kiedy mówimy, że załoga jest właścicielem, pojawia się dylemat filozoficzny ze starożytnej Grecji: kiedy zaczyna się lisy?

— Kolejny, często podnoszony zarzut, prywatyzację będzie przeprowadzał biurokracja a to źle wróży.

— Mogę od razu uspokoić, że nie biurokracja. Będą to robić wyjątki, specjaliści, którzy są na tym znani. Kluczowe decyzje podejmowane są przez ministra, lecz całą pracę związaną z oceną przedsiębiorstwa, z jego oceną, ustaleniem planu sprzedaży, przygotowaniem specjalistów, którzy nie mają nic wspólnego z administracją są wynajmowani.

— Na spotkaniach słyszy się: dlaczego prywatyzacji nie robia np. banki?

— Ależ robią to właśnie banki! Zachodnie banki inwestycyjne. A dlaczego nie nasze? Bo nasze banki tego nie potrafią robić. Bank inwestycyjny to przecież zupełnie inna sprawa niż PKO. W tych własnych bankach są wielkie departamenty składające się z ludzi, którzy zajmują się sprzedażą przedsiębiorstw.

— Wróćmy na Śląsk. Co radzi pan górnikom? Nie chcą zostać w tym, nie chcą być jedną państwową enklawą w prywatnej gospodarce.

— Spotkałem się z nimi w kopalni „Piast” kilka tygodni temu. Mówili o koncepcji spółki pracowniczej. Powiedziałem im wtedy, że myślenie o prywatyzacji jest już samo w sobie rzeczą cenną.

— Myślenie o prywatyzacji jest już samo w sobie rzeczą cenną. Myślenie o prywatyzacji jest już samo w sobie rzeczą cenną. Myślenie o prywatyzacji jest już samo w sobie rzeczą cenną.

— To jest dyskusja, która została przesadzona zarówno przez Sejm, jak i nasze ustawodawstwo. Założymy, że właścicielem przedsiębiorstwa jest załoga. Która załoga? Założymy też, że przedsiębiorstwo zostało założone w 1950 roku, a więc która załoga jest właścicielem?

KISIEL PRZEPOWIADA

Potrąfi skomentować i wyjaśnić wszystko, co zdarzyło się w przeszłości. Ma swoje zdanie na temat dnia dzisiejszego. Zdarzało mu się przewidzieć przyszłość. Zawsze kontrowersyjny, nienawidzony przez jednych, uwielbiany przez drugich. Stefan Kisielewski — postać jedno w swoim rodzaju. Na autorskim spotkaniu z czytelnikami w Katowicach zadowolony w Kasondę. Chcecie — to posłuchajcie.

— O prezydencie Związku Radzieckiego: Wymyśliłem kiedyś, że posyłał depesze do Gorbaczowa. Tekst depeszy taki: „Żadnych reform. Jedynie wyścigi — trzydniowa wyścigowa na atomową”. Nie wysłałem jednak tej depeszy, bo chyba by mi nie odpisał.

— O Kościele w Polsce: Kościół boi się słowa — kapitalizm, boi się słowa — zysk, boi się słowa — konkurencja. No, bo to wszystko jest żywiołem szatana. Trudno, rady nie ma, szatana się nie pozbędziemy, a pragnienie wzbogacenia się jest jednym z podstawowych prądów ludzkości. Można się przecież położyć na kilka biblijnych przysłów i stworzyć nową teologię. Taką widzę rolę dla Kościoła w popieraniu tej kontrorewolucyjnej teorii, mającej zrobić z Polski prawdziwy kapitalistyczny kraj.

— Proszę nas jeszcze powiedzieć, za co mamy kupować akcje? Iluż z nas ma na koncie miliony?

— Na szczęście to nie jest tak, jak by sobie wyobrażali, że na świecie ludzie inwestują tylko za pieniądze, które mają w kieszeni albo w banku. Inwestuje się często na kredyt. To jest oczywiście i normalna zasada. Kredytów będzie udzielało państwo, otrzymamy też kredyty zagraniczne. Poza tym prywatyzacja jest procesem. Nie sprzedajemy wszystkiego od razu. Pracownikom będziemy sprzedawać część akcji za pół ceny. Słowem — nie dramatyzujmy.

— Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała: BARBARA CIESZEWSKA

O doradcach Walęsy: Taki Mieczysław to bardzo mądry facet, ale jak się weźmie do polityki, to zawsze coś zawałi. Boję się, że on i Walęsa coś zawałi. Jeśli chodzi o Kaczyńskich — byłem na spotkaniu z Jarosławem, gdzie go szalenie atakowano i on wspaniale się bronił. Ja potem mówię: To jednak jest inteligentny człowiek. A ktoś odpowiada: Tak, ale nie ma szans politycznych. Dlaczego? Bo niesympatyczny.

Kto będzie chciał być premierem w przyszłości? Ja mam kandydata, tylko nikt go nie chce. To Zbigniew Romaszewski. Niestety nie jest popularny, ale pod każdym względem bardzo wyrobiony człowiek. Wataś ostatnio powiedział, że jak wygra, to mianuje premierem Balcerowicza, ponieważ to jest facet, który potrafi zmienić pogląd. Ja nie mam pewności, bo Balcerowicz ma takie coś fanatyczne.

Przewidywany rozwój afery „Zelazo”: Ja się tylko boję, żeby Kiszczak nie zamknął. Skądem? Obawiam się, że minister spraw wewnętrznych, Kozłowski powiedział mi kiedyś: Zapamiętaj sobie, że MSW nigdy nie będzie polityczne. Jest to pogląd trochę dziwny. Teraz okazuje się, że i u nas ten resort będzie polityczny, bo wykryto tę aferę. Zobaczymy.

Zniesienie cenzury a felietylistyka: Znalłem cenzorów, którzy byli bardzo wyfinanśmowani. Co drugie zdanie analizował — skreślił jedno słowo, czy nie skreślił. Ja pamiętam, jeszcze w roku 1980 chyba napisałem taki felieton o Przemysławie. Tam jedno słowo było skreślone. Proszę zgadnąć jakie? Ja napisałem coś o kościele greckokatolickim. Było skreślone „grecko”.

Kultura i pieniądze: We Francji obliczono, że filmy z B. Bardot przyniosłyby dochód do 100 miliardów franków. Teraz jest koniunktura na Polskę i gdyby subwencjonować nasze filmy, to można sporo zarobić. Ale Balcerowicz stosuje żelazną zasadę — nie ma wyjątków. Nie mam pewności, czy to słuszne. Ale ja się nie bję o kulturę, niech sobie radzi sama. No, w końcu Słomkowski nie widział żadnej swojej sztuki na scenie, Norwid biegał, nie miał na wino nawet. A przecież dobrze im to posłużyło.

Zanotowała: EWA GROCHOWSKA-SLIMAK

W galerii »Pod Pregierzem«

W kameralnej scenie, w pomieszczeniu jakby stworzonym dla takich ekspozycji, odbywają się spotkania twórców i ich dzieł z publicznością. Co dwa tygodnie inny artysta prezentuje tutaj wycinek swojej twórczości. To galeria „Pod Pregierzem” w Muzeum Śląskim w Katowicach.

Takich wystaw było już, od maja 1988 roku trzydzieści dwie. Otwarcie tej minigalerii odbyło się równoległe z otwarcieniem zjednoczonego muzeum sztuki w Katowicach. Artysty profesjonalni, głównie ze środowiska śląskiego, chociaż nie wyłącznie, pokazują w niej swoje prace z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego. Wyboru dzieł sądzę, że wystaw należy wyznaczyć do ich twórców. Byli tu już wystawy prac Renaty Bonczar, Stefana Chabrowskiego, Mirosława Satyrjan-Poloczka, Mariana Wodzisławskiego, Eryka Dragacza, Franciszka Kłaka, Pawła Warchoła, Stanisława Kłuski, Mariusza Palika, Janusza Karwoniczka, Tadeusza Ciochra, Mariusza Paluchewicza. Byli więc ci znani i uznani, ale galeria „Pod Pregierzem” to także szansa dla debiutantów — jak Jarosław Bonczar, Iwona Wilk, Krzysztof Piłch, którzy również wystawiali tu swoje prace.

Galeria cieszy się dużym zainteresowaniem artystów. Chętnie eksponują w niej swoją twórczość. Spotkania z okazji takich wystaw było już, od maja 1988 roku trzydzieści dwie. Otwarcie tej minigalerii odbyło się równoległe z otwarcieniem zjednoczonego muzeum sztuki w Katowicach. Artysty profesjonalni, głównie ze środowiska śląskiego, chociaż nie wyłącznie, pokazują w niej swoje prace z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego. Wyboru dzieł sądzę, że wystaw należy wyznaczyć do ich twórców. Byli tu już wystawy prac Renaty Bonczar, Stefana Chabrowskiego, Mirosława Satyrjan-Poloczka, Mariana Wodzisławskiego, Eryka Dragacza, Franciszka Kłaka, Pawła Warchoła, Stanisława Kłuski, Mariusza Palika, Janusza Karwoniczka, Tadeusza Ciochra, Mariusza Paluchewicza. Byli więc ci znani i uznani, ale galeria „Pod Pregierzem” to także szansa dla debiutantów — jak Jarosław Bonczar, Iwona Wilk, Krzysztof Piłch, którzy również wystawiali tu swoje prace.

Galeria cieszy się dużym zainteresowaniem artystów. Chętnie eksponują w niej swoją twórczość. Spotkania z okazji takich wystaw było już, od maja 1988 roku trzydzieści dwie. Otwarcie tej minigalerii odbyło się równoległe z otwarcieniem zjednoczonego muzeum sztuki w Katowicach. Artysty profesjonalni, głównie ze środowiska śląskiego, chociaż nie wyłącznie, pokazują w niej swoje prace z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego. Wyboru dzieł sądzę, że wystaw należy wyznaczyć do ich twórców. Byli tu już wystawy prac Renaty Bonczar, Stefana Chabrowskiego, Mirosława Satyrjan-Poloczka, Mariana Wodzisławskiego, Eryka Dragacza, Franciszka Kłaka, Pawła Warchoła, Stanisława Kłuski, Mariusza Palika, Janusza Karwoniczka, Tadeusza Ciochra, Mariusza Paluchewicza. Byli więc ci znani i uznani, ale galeria „Pod Pregierzem” to także szansa dla debiutantów — jak Jarosław Bonczar, Iwona Wilk, Krzysztof Piłch, którzy również wystawiali tu swoje prace.

Galeria cieszy się dużym zainteresowaniem artystów. Chętnie eksponują w niej swoją twórczość. Spotkania z okazji takich wystaw było już, od maja 1988 roku trzydzieści dwie. Otwarcie tej minigalerii odbyło się równoległe z otwarcieniem zjednoczonego muzeum sztuki w Katowicach. Artysty profesjonalni, głównie ze środowiska śląskiego, chociaż nie wyłącznie, pokazują w niej swoje prace z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego. Wyboru dzieł sądzę, że wystaw należy wyznaczyć do ich twórców. Byli tu już wystawy prac Renaty Bonczar, Stefana Chabrowskiego, Mirosława Satyrjan-Poloczka, Mariana Wodzisławskiego, Eryka Dragacza, Franciszka Kłaka, Pawła Warchoła, Stanisława Kłuski, Mariusza Palika, Janusza Karwoniczka, Tadeusza Ciochra, Mariusza Paluchewicza. Byli więc ci znani i uznani, ale galeria „Pod Pregierzem” to także szansa dla debiutantów — jak Jarosław Bonczar, Iwona Wilk, Krzysztof Piłch, którzy również wystawiali tu swoje prace.

Galeria cieszy się dużym zainteresowaniem artystów. Chętnie eksponują w niej swoją twórczość. Spotkania z okazji takich wystaw było już, od maja 1988 roku trzydzieści dwie. Otwarcie tej minigalerii odbyło się równoległe z otwarcieniem zjednoczonego muzeum sztuki w Katowicach. Artysty profesjonalni, głównie ze środowiska śląskiego, chociaż nie wyłącznie, pokazują w niej swoje prace z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego. Wyboru dzieł sądzę, że wystaw należy wyznaczyć do ich twórców. Byli tu już wystawy prac Renaty Bonczar, Stefana Chabrowskiego, Mirosława Satyrjan-Poloczka, Mariana Wodzisławskiego, Eryka Dragacza, Franciszka Kłaka, Pawła Warchoła, Stanisława Kłuski, Mariusza Palika, Janusza Karwoniczka, Tadeusza Ciochra, Mariusza Paluchewicza. Byli więc ci znani i uznani, ale galeria „Pod Pregierzem” to także szansa dla debiutantów — jak Jarosław Bonczar, Iwona Wilk, Krzysztof Piłch, którzy również wystawiali tu swoje prace.

Galeria cieszy się dużym zainteresowaniem artystów. Chętnie eksponują w niej swoją twórczość. Spotkania z okazji takich wystaw było już, od maja 1988 roku trzydzieści dwie. Otwarcie tej minigalerii odbyło się równoległe z otwarcieniem zjednoczonego muzeum sztuki w Katowicach. Artysty profesjonalni, głównie ze środowiska śląskiego, chociaż nie wyłącznie, pokazują w niej swoje prace z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego. Wyboru dzieł sądzę, że wystaw należy wyznaczyć do ich twórców. Byli tu już wystawy prac Renaty Bonczar, Stefana Chabrowskiego, Mirosława Satyrjan-Poloczka, Mariana Wodzisławskiego, Eryka Dragacza, Franciszka Kłaka, Pawła Warchoła, Stanisława Kłuski, Mariusza Palika, Janusza Karwoniczka, Tadeusza Ciochra, Mariusza Paluchewicza. Byli więc ci znani i uznani, ale galeria „Pod Pregierzem” to także szansa dla debiutantów — jak Jarosław Bonczar, Iwona Wilk, Krzysztof Piłch, którzy również wystawiali tu swoje prace.

Galeria cieszy się dużym zainteresowaniem artystów. Chętnie eksponują w niej swoją twórczość. Spotkania z okazji takich wystaw było już, od maja 1988 roku trzydzieści dwie. Otwarcie tej minigalerii odbyło się równoległe z otwarcieniem zjednoczonego muzeum sztuki w Katowicach. Artysty profesjonalni, głównie ze środowiska śląskiego, chociaż nie wyłącznie, pokazują w niej swoje prace z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego. Wyboru dzieł sądzę, że wystaw należy wyznaczyć do ich twórców. Byli tu już wystawy prac Renaty Bonczar, Stefana Chabrowskiego, Mirosława Satyrjan-Poloczka, Mariana Wodzisławskiego, Eryka Dragacza, Franciszka Kłaka, Pawła Warchoła, Stanisława Kłuski, Mariusza Palika, Janusza Karwoniczka, Tadeusza Ciochra, Mariusza Paluchewicza. Byli więc ci znani i uznani, ale galeria „Pod Pregierzem” to także szansa dla debiutantów — jak Jarosław Bonczar, Iwona Wilk, Krzysztof Piłch, którzy również wystawiali tu swoje prace.

Galeria cieszy się dużym zainteresowaniem artystów. Chętnie eksponują w niej swoją twórczość. Spotkania z okazji takich wystaw było już, od maja 1988 roku trzydzieści dwie. Otwarcie tej minigalerii odbyło się równoległe z otwarcieniem zjednoczonego muzeum sztuki w Katowicach. Artysty profesjonalni, głównie ze środowiska śląskiego, chociaż nie wyłącznie, pokazują w niej swoje prace z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego. Wyboru dzieł sądzę, że wystaw należy wyznaczyć do ich twórców. Byli tu już wystawy prac Renaty Bonczar, Stefana Chabrowskiego, Mirosława Satyrjan-Poloczka, Mariana Wodzisławskiego, Eryka Dragacza, Franciszka Kłaka, Pawła Warchoła, Stanisława Kłuski, Mariusza Palika, Janusza Karwoniczka, Tadeusza Ciochra, Mariusza Paluchewicza. Byli więc ci znani i uznani, ale galeria „Pod Pregierzem” to także szansa dla debiutantów — jak Jarosław Bonczar, Iwona Wilk, Krzysztof Piłch, którzy również wystawiali tu swoje prace.

Galeria cieszy się dużym zainteresowaniem artystów. Chętnie eksponują w niej swoją twórczość. Spotkania z okazji takich wystaw było już, od maja 1988 roku trzydzieści dwie. Otwarcie tej minigalerii odbyło się równoległe z otwarcieniem zjednoczonego muzeum sztuki w Katowicach. Artysty profesjonalni, głównie ze środowiska śląskiego, chociaż nie wyłącznie, pokazują w niej swoje prace z dziedziny malarstwa, rzeźby, grafiki i rzemiosła artystycznego. Wyboru dzieł sądzę, że wystaw należy wyznaczyć do ich twórców. Byli tu już wystawy prac Renaty Bonczar, Stefana Chabrowskiego, Mirosława Satyrjan-Poloczka, Mariana Wodzisławskiego, Eryka Dragacza, Franciszka Kłaka, Pawła Warchoła, Stanisława Kłuski, Mariusza Palika, Janusza Karwoniczka, Tadeusza Ciochra, Mariusza Paluchewicza. Byli więc ci znani i uznani, ale galeria „Pod Pregierzem” to także szansa dla debiutantów — jak Jarosław Bonczar, Iwona Wilk, Krzysztof Piłch, którzy również wystawiali tu swoje prace.

Z budżetu wojewódzkiego

Wójt uważa, że i tak jest nieźle. Jeszcze w marcu kiedy stało się jasne, że gmina nie uzyska planowanych dochodów własnych, Olsztyn został zwolniony z wnieścia udziału do budżetu województwa na rok 1989. 468 mln zł. Gmina uzyskała natomiast dotację 1 miliard 478 mln zł. Z tych zobowiązań budżet wojewódzki wywiązuje się jak dotąd terminowo. Do końca września na konto urzędu gminy wpłynęło 664 mln zł. Nie o mało więcej niż to, na jakie gmina liczyła. Z udziałów czyli przekazywania części własnych dochodów do budżetu woj. częstochowskiego zwolniono wiele gmin. Ba, sytuacja uległa odwróceniu. Pieniądze płyną raczej z budżetu wojewódzkiego w teren. Mimo to gminnym finansom grozi zapas.

Gminy ratują finanse zaciągając kredyty. W wielu z nich niebezpiecznie rosną odsetki. Zanoszą się na to, że w nowy rok władze samorządu wejdą ze sporym zadłużeniem. Ostatnie miesiące

Taka gmina...

przyniosły co prawda pewne ożywienie gospodarcze i nieco więcej pieniędzy skąpieło do gminnej kasy, ale prawie wszędzie wydatki nadal przekraczają dochody.

Nierealne plany

Konstrukcja budżetów gminnych na '90 rok zakładała, że powinny być one zasłaniane najpierw z tzw. środków własnych, czyli dochodów pochodzących z podatków od plac, podatków z zakładów cementniczych oraz dochodowego i obrotowego przedsiębiorstwa. Jeśli nie wystarczało środków można było ubiegać się o dotację z budżetu wojewódzkiego. Plany budżetowe w zderzeniu z rzeczywistością okazały się nierealne. W wielu gminach woj. częstochowskiego od września udało się uzyskać zaledwie około 30 proc. przewidywanych dochodów własnych. Stąd rozpaczliwe wołania z terenów o pieniądze. Siermięcha jest na ogół wściekła. Gdzieś na gorzej. W Urzędzie Wojewódzkim będzie wiadomo po ukończeniu sprawozdań z III kwartału. Głównie finanse widać z bliska wyglądają mniej wiecej tak, jak np. w Olsztynie i Częstochowie. Zmieniają się jedynie liczby. Wszędzie też można dostrzec bardzo podobne mechanizmy powstawania deficytu budżetowego.

W gminie Olsztyn w woj. częstochowskim już poprzednia wiza z czerwca zaciągnęła 200 mln zł kredytu na wypłaty dla nauczycieli. Jednym z pierwszych posunięć nowego wójtowskiego było sięgnięcie po kolejne kredyty — 400 mln zł, aby uregulować odsetki za poprzednie pożyczki. W Olsztynie Rada Gminy ze zdumieniem dowiadywała się, że w grę wchodzi tak duże kwoty i że plac nauczycielski obciąża budżet gminy. To posunięcie skłoniło niektórych dyrektorów do radykalnych ocen. „Niedługo idą na urlopy bezpłatne. Po co nam szkoły, wystarczy zbiorcza w Olsztynie”.

Początki samorządności są jak widać trudne, a emocje spore — jak zwykłe zresztą kiedy dyktuje się o pieniądzu. Podobnie jak w wielu innych gminach, gdzie wydatki na oświatę pochłaniały prawie wszystkie dochody lokalnego budżetu.

Decydują pieniądze

Skale finansowych niedostatku dobrze widać w zderzeniu planu dochodów własnych z rzeczywistymi wpływami. Rzemieśnicy do końca sierpnia w formie podatku obrotowego wpłacili do kasy gminy zaledwie 227 mln zł. Wpływy z podatku od wynagrodzeń zaplanowano na 200 mln zł. Dołączyć do tego miały 79 mln zł. Jedynie rolnicy nie zawiedli i wniesli do budżetu gminnego w formie podatku 107 mln zł. W sumie wykonanie planu dochodów własnych gminy w ci-u 9 miesięcy sięgnęło 50 proc. Podobne dane dotyczą bilansu dochodów i wydatków w innych gminach. W wielu z nich plany dochodów własnych nie zostały wykonane. W wielu z nich plany dochodów własnych nie zostały wykonane.

Generalnie kłopoty z niedostatkami środków mają wszystkie gminy. Znajac projekt ustawy regulującej finanse gmin w nadchodzącym roku trudno jeszcze prognozować budżety terenowych władz z pewnością będą niełatwy orzech do zgryznięcia, bo o możliwościach samorządnej gminy decydują wszak pieniądze.

PIOTR WRÓBEL

KOGO KRZEPI CUKIER?

Najpuste, kalerie. Psuje zęby, Tuczy i szkodzi zdrowiu na kilka innych sposobów. Mowa oczywiście o cukrze, którego białe kryształki są doprawdy wspaniałym smakołykiem. Wpływ cukru na nasz organizm to jednak pestka w porównaniu z wpływem na nas przez portfele. Wprawdzie przy zwyczajeniu się już do ceny za torebkę cukru, oscylującej wokół 4 tys. zł (z wozu), ale z tym prywatyzowaniem trzeba być boleśnie zerać po pierwszej podwyżce cen ropy we wrześniu. Od tamtej pory cena cukru nieustannie rośnie.

negocjacji cukrownia ustąpiła ze swoich pozycji (140 tys.), popuściła plantatorów — i mamy pierwszą cenę skupu buraków z nowej kampanii w wysokości 200 tys. zł za tonę.

Co będzie dalej? Niektórzy uważają, że lubelski cukier będzie najdroższy w kraju i inne cukrownie, które nie czyniły po chopnych obietnic, nie będą sku powały buraków po tak wysokiej cenie. Na razie nie ma wskazywać na słuszność takiego poglądu. Niektóre cukrownie są już załokowane przez chłopów. Powód? Ano nie dają tych 200 tys. za tonę... Dyrektorzy grożą niekupowaniem buraków od „blokadowców”, licząc pewnie na „kamistraków”, jako że buraki obrodzili i niejedną plantację będzie wolno sprzedać ta-

niej niż fatygować się do Warszawy i zwać buraki ministrowi rolnictwa na podwórkę.

Konsument najbardziej jest ciekaw nie kłopotów chłopów i cukrowni ale ostatecznej ceny cukru. Póki co obliczenia pozwalają przypuszczać, że amatorzy słodczych będą musieli zapłacić przynajmniej 5 tys. zł za kg i więcej (obym się myliła). W efekcie pan Ziuta nie będzie piekła tylu ciasteczek, a pan Marek przestanie spać przy łóżku. Cukru do filiżanki kawy. Każdemu z wyjątkiem cukrowników — wydanie to na zdrowie. Zwyczaj, że w ub. r. zjedliśmy średnio na głowę ponad 45 kg cukru, możemy teraz mniej słaodzić, jeśli zdrowie i zasobność portfela nie są nam obojętne. Łasuchom doradzam spokojne oczekiwanie na obojętne, do czego zapewne dojdzie, jeśli cukrownie nie chcą udzielić się swoim wyrobem. Mogą eksportować? Wątpliwe — eksport jest słabo opłacalny, a ceny cukru na rynku światowym spadają. Zatem — bierzemy na przekąsnie.

Nowa kampania cukrownicza rozpoczęła się i będzie zatem kosztował cukier z tegorocznych buraków? Jeszcze w końcu sierpnia można było liczyć na cenę niewiele odbiegającą od dotychczasowych. Wywołano za tonę buraków można było kupić 1/5 tony pszenicy. W sierpniu oznaczono to cenę skupu buraków zbliżoną do 160 tys. zł za tonę. Wprawdzie w ub. r. tona buraków kosztowała przedtem około 40 tys. zł, ta jednak, ale znacznie wyższa, koszt uzyskania kredytu. A tak się składa, że rok temu buraki potrzebne do produkcji kilogramu cukru były warte mniej niż tysiąc zł, zaś na cenę finalną torebki najbardziej rzutował drogi kredyt.

Od tych pełnych optymizmu czasów minął zaledwie miesiąc i wszystko się zmieniło. Coraz droższa ropa oznacza, że i cukier, tak jak inne towary, będzie droższy niż mogliśmy się tego spodziewać. Nie bez znaczenia jest też uгада pominięcia plantatorów, a cukrownie na Lubelszczyźnie. Cukrownie lubelskie rok temu obiecały producentom buraków 250 tys. i, upadek Cukrowni Lubelskiej. Nie warto obiecywać — to już w Lublinie wiedza. Po długich

niej niż fatygować się do Warszawy i zwać buraki ministrowi rolnictwa na podwórkę.

Konsument najbardziej jest ciekaw nie kłopotów chłopów i cukrowni ale ostatecznej ceny cukru. Póki co obliczenia pozwalają przypuszczać, że amatorzy słodczych będą musieli zapłacić przynajmniej 5 tys. zł za kg i więcej (obym się myliła). W efekcie pan Ziuta nie będzie piekła tylu ciasteczek, a pan Marek przestanie spać przy łóżku. Cukru do filiżanki kawy. Każdemu z wyjątkiem cukrowników — wydanie to na zdrowie. Zwyczaj, że w ub. r. zjedliśmy średnio na głowę ponad 45 kg cukru, możemy teraz mniej słaodzić, jeśli zdrowie i zasobność portfela nie są nam obojętne. Łasuchom doradzam spokojne oczekiwanie na obojętne, do czego zapewne dojdzie, jeśli cukrownie nie chcą udzielić się swoim wyrobem. Mogą eksportować? Wątpliwe — eksport jest słabo opłacalny, a ceny cukru na rynku światowym spadają. Zatem — bierzemy na przekąsnie.

STELLA SAWAJNER

„Sezam” — otwarty

W centrum Bielska-Białej, przy ul. 3 Maja, czynny jest nowy, duży sklep spożywczy. Mieści się on w dawnym PSS-owskim Domu Towarowym „Klimczek”, który po wybudowaniu ogromnego SDH-u otrzymał nową nazwę — „Sezam”.

W ostatnich latach jego koleje losu były dość skomplikowane. Ongiś sklep z artykułami przemysłowymi był poddawany wielokrotnie remontowi, szukano dla niego przeróżnych branż, wynajmowano powierzchnie handlową różnym firmom i spółkom, aż ostatecznie PSS „Społem” uznała, że znacznie korzystniej będzie własny obiekt wykorzystać dla siebie. Po miesięcznej adaptacji połowę parteru przystosowano do sprzedaży artykułów spożywczych. W najbliższym czasie druga część parteru (poprzednio branża chemizno-kosmetyczna) również zaadaptowana zostanie na organizację stoisk z towarami codziennego użytku. Łącznie parter będzie więc sklepem ogólnospożywczym, o powierzchni ok. 500 m kwadratowych.

Obecnie „Sezam”, a właściwie jego parterowa część, otwarty jest od godz. 6.00 do 21.00. Po zakończeniu adaptacji drugiej połowy parteru, i przelagach placówek handlowych znajdujących się w zasobach miasta, zarząd „Społem” planuje uczynienie z niego składowiska. Dla klientów ewidentna wyгода, dla spółdzielni możliwość stworzenia dodatkowych miejsc pracy dla sprzedawców.

Do końca bieżącego roku piętro w „Sezanie” przewidziano będzie nadal sprzedaż konfekcji damskiej i męskiej oraz artykułów elektronicznych. Później, w zależności od środków na remonty i modernizację, również i ta część minidomu towarowego zmieni przeznaczenie.

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

Foto: Z. Wiecezorek

PONIEDZIAŁEK

15

października

Aurelii, Jadwigi,

Teresy

Wschód słońca 6.00

Zachód słońca 16.43

TELEWIZJA

PROGRAM I

WIADOMOŚCI: 16.00 19.30 22.30

13.30-15.55 Telewizja eduka-

cyjna

13.30 Spotkanie z literaturą. Kl.

V - Mity

14.05 Agrozkoła - Układ kos-

tyczny

14.35 Język francuski (6) - kurs

15.05 Szerm - Archiwa ziemi

15.30 Uniwersytet Nauczyciel-

ski

15.55 Program dnia

16.10 "Video-Top"

16.20 "Luz" - program nasto-

17.15 Teleexpress

17.30 "Rodzina Kanderów" (4)

17.45 "Nowe porządki" - serial

18.45 XII Międzynarodowy Kon-

19.15 Dobranoc "Bolek i Lolek"

20.05 Teatr Telewizji - Stawo-

22.00 "Rzeczpospolita samorząd-

22.45 Program publicystyczny

23.05 Międzynarodowe Spotka-

23.40 Język niemiecki (I) - kurs

PROGRAM II

13.30 Powitanie

13.45 Antena "Dwójki"

14.00 CNN - Headline News

14.15 Studio sport

15.00 "Idy marcowe" - spot-

15.30 "Doktor Faustus" (3) -

16.30 "Ojczyzna - polszczyzna"

16.45 "Widziane z Gdańska" -

17.00 "O jeden za dużo" - dra-

17.45 "Opus sacrum" - poe-

18.00 Aktualność Górnośląskiej

18.30 "Studio im. Andrzeja Muna

19.00 "Córki Marszałka" - re-

19.30 Język angielski (I) -

20.00 "Auto-Moto Pan Klub"

20.30 Studio im. Andrzeja Muna

21.00 Film dokumentalny (po-

21.30 Panorama dnia

21.45 Sport

21.55 "Doktor Faustus" (3) -

22.35 "Rozmowa o cierpieniu"

23.10 Księgarnia "Dwójki"

23.45 W czasie konkursu o kon-

0.10 Komentator dnia

0.15 CNN - Headline News

PROGRAM III - REGIONALNY

11.00-16.00 Retransmisja pro-

16.00 "Jak Rumcazja z Cypskiem

16.10 "Przygody pana Michała"

16.40 Muzyka 15 p. "Porwa-

16.55 Kalendarz sportowy

17.25 Muzyka 15 p. - pro-

18.00 Aktualności

18.30 Reminiscencje po Warszaw

18.45 "Witka miłość Balace"

18.50 "Witka miłość Balace"

19.00-22.00 Retransmisja

PROGRAM TVC

13.05 Dla szkół: nauka o przyro-

13.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

13.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

20.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

20.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

20.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

20.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

21.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

21.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

21.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

21.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

22.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

22.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

22.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

22.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

23.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

23.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

23.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

23.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

0.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

0.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

0.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

0.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

1.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

1.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

1.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

1.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

2.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

2.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

2.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

2.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

3.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

3.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

3.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

3.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

4.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

4.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

4.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

4.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

5.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

5.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

5.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

5.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

6.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

6.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

6.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

6.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

7.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

7.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

7.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

7.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

8.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

8.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

8.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

8.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

9.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

9.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

9.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

9.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

10.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

10.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

10.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

10.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

11.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

11.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

11.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

11.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

12.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

12.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

12.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

12.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

13.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

13.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

13.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

13.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.00 "Córki Marszałka" - re-

19.30 Język angielski (I) -

20.00 "Auto-Moto Pan Klub"

20.30 Studio im. Andrzeja Muna

21.00 Film dokumentalny (po-

21.30 Panorama dnia

21.45 Sport

21.55 "Doktor Faustus" (3) -

22.35 "Rozmowa o cierpieniu"

23.10 Księgarnia "Dwójki"

23.45 W czasie konkursu o kon-

0.10 Komentator dnia

0.15 CNN - Headline News

PROGRAM III - REGIONALNY

11.00-16.00 Retransmisja pro-

16.00 "Jak Rumcazja z Cypskiem

16.10 "Przygody pana Michała"

16.40 Muzyka 15 p. "Porwa-

16.55 Kalendarz sportowy

17.25 Muzyka 15 p. - pro-

18.00 Aktualności

18.30 Reminiscencje po Warszaw

18.45 "Witka miłość Balace"

18.50 "Witka miłość Balace"

19.00-22.00 Retransmisja

PROGRAM TVC

13.05 Dla szkół: nauka o przyro-

13.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

13.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

14.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

15.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

16.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

17.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

18.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.15 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.30 "Dla szkół: nauka o przyro-

19.45 "Dla szkół: nauka o przyro-

20.00 "Dla szkół: nauka o przyro-

